

Saint Gaudens

Saint-Gaudens er en kommune i departementet [Haute-Garonne](#) i det sydvestlige Frankrig.

Historisk og kulturelt ligger kommunen i Pays de [Comminges](#), svarende til det tidligere [grevskab Comminges](#), et distrikt i [provinsen Gascogne](#) beliggende i de nuværende departementer [Gers](#), [Haute-Garonne](#), [Hautes-Pyrénées](#) og [Ariège](#).

Den er udsat for et ændret havklima og drænes af [Garonne](#), [Auné-kanalen](#), [Jô](#), [Lanedon](#), [Soumès](#), [Camon-kanalen](#), Garrie-strømmen og af forskellige andre små vandløb.

Kommunen har en bemærkelsesværdig naturarv nemlig et [Natura 2000-område](#) ("Garonne, Ariège, Hers, Salat, Pique og Neste"), et beskyttet område ("Garonne, Ariège, Hers Vif og Salat") og tre naturområder af økologisk, faunamæssig og floristisk interesse.

Saint-Gaudens er en bykommune med 11.613 indbyggere i 2021. Det ligger i byområdet Saint-Gaudens og er en del af [Saint-Gaudens afvandingsområde](#). Dens indbyggere kaldes Saint-Gaudinois eller Saint-Gaudinoises.

Kommunens arkitektoniske arv omfatter seks bygninger, der er beskyttet som historiske monumenter: [kollegiekirken Saint-Pierre](#), fredet i 1840, [klosteret Bonnefont](#), fredet i 1927, [oratoriet Notre-Dame-de-la-Caoue](#), fredet i 1929, [Saint-Gaudens-salen](#), fredet i 2004, [krigsmindesmærket](#), fredet i 2018, og [monumentet over de tre marskaller](#), opført i 2018.

Kommunen ligger i departementet [Haute-Garonne](#) i [regionen Occitanie](#).

Historisk og kulturelt er Saint-Gaudens en del af Pays de [Comminges](#), svarende til det tidligere [grevskab Comminges](#), et distrikt i [provinsen Gascogne](#) beliggende i de nuværende departementer [Gers](#), [Haute-Garonne](#), [Hautes-Pyrénées](#) og [Ariège](#).

Den ligger 80 km i luftlinje fra [Toulouse](#), præfektur for departementet.

De nærmeste kommuner er: [Valentine](#) (2,1 km), [Miramont-de-Comminges](#) (2,5 km), [Rieucazé](#) (4,5 km), [Aspret-Sarrat](#) (4,6 km), [Villeneuve-de-Rivière](#) (4,8 km), [Saux-et-Pomarède](#) (5,0 km), [Estancarbon](#) (5,1 km), [Labarthe-Rivière](#) (5,2 km).

Saint-Gaudens grænser op til otte andre kommuner.

Kommunens areal er 3.318 hektar. Dens højde varierer fra 338 til 558 meter.

Kommunen ligger i [Garonne-bassin](#) i [Adour-Garonne-bassin](#). Den afvandes af [Garonne](#), [Auné-kanalen](#), [Jô](#), [Lanedon](#), [Soumès](#), Garrie-floden, en arm af Garonne, en arm af Lavillon, Canal de la Gentille, Garonne, Barraille-strømmen, Noir-strømmen og af forskellige små vandløb, der udgør et hydrografisk net på 39 km i samlet længde.

[Garonne](#) er en [hovedsageligt fransk flod](#), der har sit udspring i [Spanien](#) og løber i 529 km, før den løber ud i Atlanterhavet. Den løber langs kommunens sydlige flanke og udgør en adskillelsesgrænse for kommunen.

[Ené-kanalen](#), med en samlet længde på 12,9 km, har sit udspring i kommunen [Villeneuve-de-Rivière](#) og løber fra vest til øst. Den krydser kommunen og løber ind i [Garonne](#) ved [Estancarbon](#), efter at have krydset 3 kommuner.

[Jô](#), med en samlet længde på 17,3 km, har sit udspring i kommunen og flyder fra vest til øst. Den krydser kommunen og løber ud i [Garonne](#) ved [Lestelle-de-Saint-Martory](#), efter at have krydset 7 kommuner.

[Lanedon](#), med en samlet længde på 10,8 km, har sit udspring i kommunen [Ponlat-Taillebourg](#) og løber fra vest til øst. Den krydser kommunen og løber ind i [Noue](#) ved [Saint-Ignan](#), efter at have krydset 7 kommuner.

[Soumès](#), med en samlet længde på 17,1 km, har sit udspring i kommunen og løber fra vest til øst. Den krydser kommunen og løber ud i [Garonne](#) ved [Beauchalot](#), efter at have krydset 6 kommuner.

I 2010 var klimaet i kommunen af det ændrede oceaniske klima, ifølge en undersøgelse baseret på en række data fra perioden 1971-2000. I 2020 offentliggjorde Météo-France en typologi over klimaet i Frankrig, hvor kommunen er udsat for et bjergklima eller bjergkanter og ligger i den centrale Pyrenæer-klimaregion, der er kendetegnet ved en årlig nedbør på 1.000 til 1.200 mm.

[Natura 2000-nettet](#) er et europæisk økologisk net af naturområder af økologisk interesse, der er udviklet på grundlag af habitatdirektivet og fugledirektivet, og som består af særlige bevaringsområder og særligt beskyttede områder.

Der er defineret en Natura 2000-lokalitet i kommunen i henhold til habitatdirektivet: "Garonne, Ariège, Hers, Salat, Pique og Neste" med et areal på 9,581 ha, et hydrografisk net for vandrende fisk (aktive og potentielle gydeområder, der er vigtige for laks, og som er genstand for regelmæssig opdræt, og hvis voksne fisk allerede når [Foix](#) ved [Ariège](#).

Saint-Gaudens er en mellemlandingsby på den historiske Toulouse-Tarbes-forbindelse ved departementsvej 817, der nu er fordoblet nord for byen af [motorvej A64](#). Det er også et vejkryds med [hovedvej 125](#), der forsyner forbindelsen [Toulouse-Spanien](#) og [linjen fra Toulouse til Bayonne](#), som også betjenes af [Saint-Gaudens station](#), mellem byens centrum og Garonne.

Vest for byen danner hovedvej 117 og departementsvej 21 [Comminges motorløbsbane](#).

Kommunen Saint-Gaudens er sårbar over for forskellige naturkatastrofer såsom storme, tordenvejr, sne, ekstrem kulde, hedeølger eller tørke. Herudover oversvømmelser og jordskælv (moderat seismicitet).

Den er også udsat for to teknologiske risici, den industrielle risiko og svigt af en dæmning, og for en særlig risiko: risikoen for [radon](#).

Nogle dele af det kommunale område vil sandsynligvis blive ramt af risikoen for oversvømmelser fra oversvømmede floder, navnlig Auné-kanalen, Soumès, [Jô](#) og [Lanedon](#).

Kommunen er derfor blevet anerkendt som en naturkatastrofetilstand på grund af de skader, der er forårsaget af oversvømmelser og mudderskred, der fandt sted i 1982, 1996, 1999, 2007, 2009, 2013 og 2018.

Kommunen er udsat for industriel risiko på grund af tilstedeværelsen på dens territorium af en virksomhed, der er omfattet af [det europæiske SEVESO-direktiv](#).

Kommunen ligger også nedstrøms for dæmningerne Portillon, [Cap de Long](#) ([Hautes-Pyrénées](#)) og [Oule](#) ([Hautes-Pyrénées](#)). Som sådan vil den sandsynligvis blive påvirket af nedsænkningssølgen efter brud på en af disse strukturer.

I flere dele af landet kan [radon](#), der er ophobet i visse hjem eller andre lokaler, udgøre en væsentlig kilde til befolkningens eksponering for [ioniserende stråling](#).

Nogle kommuner i departementet er bekymrede over risikoen for radon på et mere eller mindre højt niveau. Ifølge 2018-klassificeringen er Saint-Gaudens kommune klassificeret i zone 2, dvs. et område med et lavt radonpotentiale, men hvor særlige geologiske faktorer kan lette overførslen af radon til bygninger.

Stedet blev kaldt *Mansus* i romersk oldtid, hvilket refererer til [manse](#), landbrugsgods, før det blev kaldt *Mans* ved leksikalsk reduktion. Den udviklede sig potentielt på en gammel [keltiberisk](#) manse, kelterne opererede på spredte gårde, der knap nok var forenet i [landsbyer](#) og [pagi](#).

Men lige før katolicismen hed byen *Bans*, en fonetisk udvikling, der muligvis er knyttet [til titlen Germansk Ban](#) på grund af den [visigotiske](#) bosættelse.

Navnet ændrede sig med katolicismen og blev *til Mas-Saint-Pierre*, vender tilbage til ideen om manse (*Mansus*, *Mans*, *Mas*).

Med den katolske helgenkåring af Gaudens af de erobrende [frankere](#) fik byen sit nuværende navn. I [Gascon](#) er navnet på kommunen *Sent Gaudenç* for at blive lokal fra [latin](#) beslægtet med [baskisk](#).

Gaudens er af latinsk oprindelse og betyder "manden, der holder ordet". Det er også afledt af *Gaudentius*, som betyder "glæde".

Under revolutionen blev kommunen kaldt *Mont-d'Unité*.

I antikken passerede en [romersk vej](#), der forbandt [Toulouse](#) med [Dax](#), nær det nuværende sted for byen, hvor en landejendom ligger.

I 475 var stedet vært for begravelsen af en martyr: Gaudens, en ung dreng, der blev halshugget af [visigoterne](#). Et religiøst samfund blev derefter oprettet i hans navn. En kirke og et kloster blev bygget omkring det ottende århundrede, og munkene fulgte [Sankt Chrodegands](#) levereregler.

Landsbyen tog sit nuværende navn i det niende århundrede på grund af den kult, der udviklede sig omkring martyren, og på det tidspunkt, hvor hans [relikvier](#) blev deponeret i kirken Mas-Saint-Pierre. I det 11. århundrede gav det religiøse samfund sig selv status som en kollegial afdeling.

Kirken blev genopbygget på dette tidspunkt, inspireret [af basilikaen Saint-Sernin i Toulouse](#), og den blev en kollegial kirke.

I 1212 og derefter i 1216 bød byen [Simon IV de Montforts](#) korsfarere velkommen. Det trettende århundrede var en periode, hvor byen blev et handelssted. Manglen på befæstninger kunne mærkes, og forsvarsværker blev opført (i form af mure og grøfter med to porte).

[Pave Clemens V](#), tidligere [biskop](#) af Comminges, besøgte byen den 13. januar 1309 og anerkendte [ægtheden af relikvierne](#) i en [bulle](#) af 20. januar, mens han gav talrige [afladsbreve](#) for at opmuntre til pilgrimsrejser til helligdommen.

Det fjortende og femtende århundrede var præget af en ret dyb økonomisk krise - som stadig eksisterer i dag - på grund af krige (borgerkrig, udenlandsk krig).

Byen led derefter under overgrebene på grund af religionskrigene, på trods af det arbejde, der blev udført for at færdiggøre dens forsvar i det sekstende århundrede (en anden indhegning med fem porte blev bygget efter væksten af forstæderne uden for murene).

Den 2. august 1569 blev byen indtaget af [huguenotterne](#) ledet af [greven af Montgommery](#). Byens arkiver blev brændt ned, kirken og markedet blev plyndret og plyndret. Nogle af relikvierne blev dog reddet ved at blive beskyttet i en nærliggende kirke. [Marskal Matignons](#) ankomst gjorde det muligt for katolikkerne at generobre byen kort efter.

Saint-Gaudens blev indlemmet i det kongelige domæne i 1607 af [Henri IV](#). Den 30. august 1661 vendte helgenens relikvier tilbage til deres oprindelige plads i [kollegiekirken](#). Denne dato er stadig datoen for byens protektorfestival, som stadig fejres i dag.

I løbet af det syttende og attende århundrede voksede kapitlet igen, indtil revolutionen. Det blev derefter undertrykt, og dets arkiver blev stort set ødelagt.

I 1945 blev handlingen om byens befrielse underskrevet af Dr. Pierre Ollé, direktør for Ferran-klinikken og leder af den lokale modstandsbevægelse, som straks indvilligede i at lede byen.

Steder og monumenter

Følgende er opført som historiske monumenter:

- [Collegiate Church of Saint-Pierre og Saint-Gaudens](#), bygget i det 11. århundrede og ombygget i det femtende århundrede og derefter i det nittende århundrede, fredet i 1840, fuldstændig renoveret fra 2017 til 2019
- [Kloster](#) fra det tidligere [Bonfont Abbey](#), fredet i 1927
- Halle aux grains: med to skibe, bygget fra 1830 til 1843, opført i 2004 og blev til Halle Gourmande i 2018 med 7 fødevarebutikker
- [Monument over de tre marskaller](#), indskrevet i 2018
- [Krigsmindesmærke](#), opført i 2018
- Oratorium i Notre-Dame-de-la-Caoue, indskrevet i 1929

Andre steder og monumenter:

- [Saint-Gaudens togstation](#)
- Rådhus
- Landsretten
- Monument for [André Maginot](#) i 1914
- Monument for [Eugène Azémar](#)
- Kapellet i Caoue
- Kapellet [Sainte-Anne](#) de Saint-Gaudens (Pouech-distriktet)
- Vor Frue af De Syv Sorgers Kapel
- Kapellet [i Sainte-Germaine](#) (Gavastous-distriktet)
- [Chapel of Saint-Jacques](#) (første halvdel af det syttende århundrede), omdannet til [et center for moderne kunst](#)⁷¹

- Frihedens stele
- Park
- Søen Sède

Kulturelle faciliteter

- Le Cube, en multiaktivitets- og performancehal med en kapacitet på 1.500 siddende og 3.000 stående.
- [Jean-Marmignon Municipal Theatre](#).
- [Museet - Kunst og figurer i de centrale Pyrenæer](#) har en vigtig samling [af Valentine-porcelæn](#) og værker af maleren [Jean-André Rixens](#).
- Chapelle Saint-Jacques, et center for moderne kunst. Ved siden af klosteret for de religiøse damer i Notre-Dame de Nevers blev det givet til byen Saint-Gaudens i 1991 og afviet for at skabe et sted dedikeret til samtidskunst⁷². I 2019 blev den tildelt [Contemporary Art Centre of National Interest](#)-mærket⁷³.
- [Interkommunalt mediebibliotek](#), der bevarer [samlingen af Société des études du Comminges](#).
- [Guy Lafitte](#) Intercommunal [Music Conservatory](#).